

www.e-rara.ch

Renati Des-Cartes Opera Philosophica

Descartes, René

Amstelodami, M. DC. LXXVII.-M. DC. LXXVIII

Zentralbibliothek Zürich

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-137743>

Praefatio ad lectorem.

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

P R Æ F A T I O

Ad

L E C T O R E M.

Questiones de Deo & mente humana jam ante paucis attigi in Dissertatione de Methodo rectè regendæ rationis & veritatis in scientiis investigandæ, Gallicè edita anno 1635. Non quidem ut ipsas ibi accuratè tractarem, sed tantum ut delibarem, & ex lectorum judiciis addiscerem quâ ratione postea essent tractandæ. Tanti enim momenti mihi visa sunt, ut plus unâ vice de ipsis agendum esse judicarem; viamque sequor ad eas explicandas tam parum tritam, atque ab usu communi tam remotam, ut non utile putarim ipsam in Gallico, & passim ab omnibus legendo scripto fusiùs docere, ne debiliora etiam ingenia credere possent eam sibi esse ingrediendam. Cùm autem ibi rogassem omnes quibus aliquid in meis scriptis reprehensione dignum occurreret, ut ejus meminerent dignarentur, nulla in ea quæ de his quaestionibus attigeram notatu digna objecta sunt, præter duo, ad quæ hic paucis, priusquam earundem accuratorem explicationem aggrediar, respondebo. Primum est, ex eo quod mens humana in se conversa non percipiat aliud se esse quàm rem cogitantem, non sequi, ejus naturam siue essentiam in eo tantum consistere, quòd sit res cogitans, ita ut vox tantum cetera omnia excludat, quæ fortè etiam dici possent ad animæ naturam pertinere. Cui objectioni respondeo, me etiam ibi noluisse illa excludere in ordine ad ipsam rei veritatem (de qua scilicet tunc non agebam) sed duntaxat in ordine ad meam perceptionem, adeo ut sensus esset, me nihil planè cognoscere quòd ad essentiam meam scirem pertinere, præterquam quòd essem res cogitans, siue res in se habens facultatem cogitandi: In sequentibus autem ostendam quo pacto ex eo, quòd nihil aliud ad essentiam meam pertinere cognoscam, sequatur, nihil etiam aliud revera ad illam pertine-

PRÆFATIO AD LECTOREM.

tinere. Alterum est, ex eo, quod ideam rei me perfectioris in me habeam non sequi ipsam ideam esse me perfectiorem; & multò minùs illud quod per istam ideam representatur, existere. Sed, respondeo hìc subesse æquivocationem in voce idea; sumi enim potest vel materiali- ter pro operatione intellectus, quo sensu me perfectior dici nequit, vel objectivè pro re per istam operationem representata, qua res etsi non supponatur extra intellectum existere, potest tamen me esse perfectior ratione sua essentia. Quomodo vero ex hoc solo quod rei me perfectio- ris idea in me sit sequatur illam rem revera existere, fusè in sequen- tibus exponetur. Vidi quidem præterea duo quedam scripta satis longa, sed quibus non tam meæ his de rebus rationes, quàm con- clusiones argumentis ex Atheorum locis communibus mutuatis impugnabantur: Et quoniam istiusmodi argumenta nullam vim ha- bere possunt apud eos qui rationes meas intelligent, adeoque præposte- ra & imbecillia sunt multorum judicia, ut magis à primùm acceptis opinionibus quantumvis falsis, & à ratione alienis, persuadeantur, quàm à vera & firma, sed posterius audita ipsarum refutatione, nolo hìc ad illa respondere, ne mihi sint priùs referenda. Tantùm- que generaliter dicam, ea omnia qua vulgò jaçantur ab Atheis ad existentiam Dei impugnandam, semper ex eo pendere, quòd vel hu- mani affectus Deo affingantur, vel mentibus nostris tanta vis & sapientia arrogetur, ut quidnam Deus facere possit, ac debeat, de- terminare & comprehendere conemur; adèd ut, modò tantùm me- mores simus, mentes nostras considerandas esse ut finitas, Deum autem ut incomprehensibilem & infinitum, nullam ista difficulta- tem sint nobis paritura. Fam verò postquam hominum judicia se- mel utcunque sum expertus, iterum hìc aggredior easdem de Deo & mente humana quaestiones, simulque totius primæ Philosophiæ inittia tractare; sed ita ut nullum vulgi plausum, nullamque Lectorum fre- quentiam expectem: quin etiam nullis auctor sum ut hæc legant, nisi tantùm iis qui seriò mecum meditari, mentemque à sensibus, si- mulque ab omnibus præjudiciis abducere poterunt, ac volent, quales nonnisi admodum paucos reperiri satis scio. Quantum autem ad illos,

* *

qui

PRÆFATIO AD LECTOREM.

qui rationum mearum seriem & nexum comprehendere non curantes, in singulas tantum clausulas, ut multis in more est, arguari studebunt, non magnum ex hujus scripti lectione fructum sunt percepturi: & quamvis fortè in multis cavillandi occasionem inveniunt, non facillè tamen aliquid quod urgeat aut responsione dignum sit, objicient. Quia verò nequidem etiam aliis spondeo me in omnibus primâ fronte satisfacturum, nec tantum mihi arrego ut confidam me omnia posse prævidere quæ alicui difficilia videbuntur, primò quidem in Meditationibus illas ipsas cogitationes exponam, quarum ope ad certam & evidentem cognitionem veritatis mihi videor pervenisse, ut experiar an fortè iisdem rationibus, quibus ego persuasus sum, alios etiam possim persuadere. Postea verò respondebo ad objectiones virorum aliquot ingenio & doctrinâ excellentium, ad quos hæc Meditationes, antequam typis mandarentur, examinandæ missæ sunt. Satis enim multa & varia ab illis fuerunt objecta, ut auisim sperare non facillè quicquam aliis, saltem alicujus momenti, venturum in mentem, quod ii nondum attigerint; ideoque rogo etiam atque etiam lectores, ut non prius de Meditationibus judicium ferant, quàm objectiones istas earumque solutiones omnes perlegere dignati sint.